

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 12.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 27. JANUARIA — SATURDAY, 27. JANUARY, 1923.

LETO (VOL.) IX.

NAPREJ ZA VEČJI IN MOČNEJŠI KATOLIŠKI TISK!

Da bo naš katoliški list se širil, je odvisno od nas katoličanov samih. Če ga bomo mi širili se bo širil, če bomo mi zaspani, bo katoliški tisk zaspal. Katoliški tisk je sila in duša katoliškega gibanja. Zavedajmo se tega in širimo katoliški tisk. Kako na mestu je izjava papeža Pija X.: "Zastonj zidate cerkve, zastonj zidate vaše šole in zavode, ako zamarjate katoliški tisk!"

Preko pomena teh besedij se ne da! To prizna danes že vsak, lajik kot duhovnik. Kako ogromno dušno škodo povzroča po slovenskih naselbinah in župnijah brezversko berilo. To čutimo od dne do dne bolj! Preč. gospodje duhovniki! Spoštovani gospodje lajki! Tiskovna družba "Edinost" je naredila načrt, da proglasi mesec februarja za KAMPANJO V KATERI MORAMO PRIDOBITI LISTU EDINOSTI NAJMANJ EN TISOČ NOVIH NAROČNIKOV.

Malo predrzno je reči kar en tisoč, toda, če vsi primemo, ali se ne bi doseglo? Prav lahko! Vse kar je potreba, je, da se vsi brez razlike, kar nas je katoliško mislečih slovenskih ljudi v Ameriki ukrcamo na en krov in se podamo ribariti za novimi naročniki. Vrzimo svoje mreže v morje na Gospodovo povelje in naše mreže bodo polne, da se bodo trgale! Ne dopustimo, predragi somišljeniki, da bi nam slovensko verno dušo popolnoma razjedlo brezversko berilo. Zakličimo vsi skupaj: do tukaj boš šel sovrag, a naprej te ne pustimo, od tu naprej bomo pa mi vodili ofenzivo!

Preč. gospodje duhovniki! Vas kličemo v prvi vrsti na pomoč. Iz trenč, v boj za katoliške ideale, Vas kličemo na pomoč! Prosimo Vas, priporočite v te mmesecu list Edinost, ki smo ga razglasili za kampanjo, v kateri upamo dobiti toliko novih naročnikov, da pričnemo potem izdajati prepotrebni katoliški dnevnik.

Zatem prosimo vse slovenske katoliške lajke, vse naše cenjene zastopnike (ce), vse naše cenjene naročnike (ce) in blage dobrotnike (ce), da v priporočilo za mesec februarja močno agitacijo za list Edinost, da mu vsak pridobi vsaj enega novega naročnika tekom te dobe. Mesec februarja naj pokaže, kaj zmora in je v stanu napraviti za katoliški list slovensko katoliško ljudstvo, katerega naš list Edinost brani in ščiti pred izkoriščevanjem brezverskih elementov.

ROJAKI IN ROJAKINJE VSAK V SVOJEM OKROŽJU POGUMNO NA DELO ZA KATOLIŠKI TISK!

Da se pa marljivi agitatorji (ce) ne bodo popolnoma zastonj mučili (e), razpisujemo za tiste, ki nam bodo pridobili tekom tega časa kakagega novega naročnika sledeče nagrade:

ZA ENEGA CELO-LETNEGA NOVEGA NAROČNIKA pošljemo vsakomur, ki ga nam pošlje z naročnino vred, eno izmed sledečih knjig:

"SOSEDOV SIN" krasna povest izpod peresa pisatelja Jurčiča.

"TURKI PRED SV. TILNOM," zanimiva povest iz turških časov.

"DVE SLIKI" krasna povest iz pod peresa pisatelja K. Meškota.

ZA DVA NOVA CELO-LETNA NAROČNIKA, pa damo sledeče nagrade:

Vse tri gori imenovane knjige, ali pa krasen in pripraven molitvenik

"MOJ TOVARŠ" s zlato obrezo. Kdor bi raje angleški molitvenik mu pošljemo "KEY OF HEAVEN," ki je krasen z zlato obrezo, pripraven za mlade fante in dekleta.

ZA PET CELO-LETNIH NAROČNIKOV pa damo vsakomur, ki jih pošlje, krasno knjigo

"ŽIVLJENJE SVETNIKOV," ki velja: \$4.75.

Sedaj pa noge! Zavijajmo rokave in korajžno na delo za novimi naročniki! Sedaj imate priliko, da razširite katoliški tisk in poleg tega si zaslužite še krasne darove, ki so razpisani za nove naročnike.

VSEH NAS NAJ BO PAROLA, DA MORA LIST "EDINOST" DOBITI 1000 NOVIH NAROČNIKOV!

KRATKE NOVICE

— Francoska ekspertna komisija je danes prepovedala izvažati iz Rura premog in vse surovine kot rude in drugo v Nemčijo. Ekonomska aneksija Rura je sedaj gotova stvar.

— Britanski kabinet bo imel danes poseben sestanek, na katerem bodo britanski državni razmotrili glede francoske invazije. Velika Britanija bo najbrže odpoklicala svoje vojske iz okupacijske zone.

— Uradniki lige narodov v Kovnu zatrujejo, da je sedaj dokazano, da so ameriški litvinski rebele, da so nastopili in okupirali Memel.

— Senator Borah izjavlja, da bo pričel zopet agitirati za svetovno ekonomsko konferenco. On trdi, da težke svetovne probleme se bo zamoglo rešiti edino na podlagi zdravih ekonomskih pogojev.

— Evropske valute se zopet dvigajo v svoji vrednosti, odkar je nevarnost za izbruh vojne odstranjena. Jugoslovanski dinar je poskočil za celih 24 pointov od zadnjega torka.

— Španski strokovno organizirani delavci, so poslali včeraj Poincaru-u v Pariz protestno resolucijo, v kateri ogorčeno protestirajo proti okupaciji Rura.

— Glasom prejetih poročil iz Rima, so italijanski delavci pričeli revoltirati proti Mussolinievemu diktatorstvu. V večjih mestih je proglašeno vojno stanje in fašisti krepko preganjajo komuniste.

— Italijanska vlada bo prosila Zedinjene države, da naj se olajša priseljevalna postava za sinove polentarske domovine, ki jih sama doma ne more več preživljati. Italija misli, da bodo Zedinjene države delale mej nio in drugimi državami kako razliko.

— V Mullan, Ida, je izbruhnil v premoženju požar in plin, ki je popolnil premoženje, je zadušil tri premogarje, katere se radi opeklina ne da spoznati.

— V Stockton, Ill. so se 23. letnemu farmarju Clyde Bourne splašali konji, katerih ni mogel udariti. Voz so konji popolnoma razbili, Bourne je prišel pod voz in zgubil pri tej nesreči svoje življenje.

— V Danville, Ill. je blizu železniške postaje zgorelo veliko farmarsko žitno skladišče. Povzročena škoda se ceni nad \$25.000.00.

— V Bloomington, Ill. se je smrtno ponesrečil na lovu s puško George Dodd, ko je lezel skozi ograjo se mu je sprožila puška in strel mu je strašno raztrgal glavo.

— V Birchwood, Wis. so pričele razsajati epidemije bolezni. Pojavljajo se črne koze in škrlatinka. Mestna oblast bo ba je suspendirala šolski poduk za nedoločen čas.

— V Huron, S. Da. se je ubil 18-letni Avin Appleaif, ko je neprevidno vozil z avtomobilom. Na poti se je zaletel z veliko brzino v neki farmarski voz, nakar se mu je prevrnil avto in pri tem je zadobil tako hud udarec na glavi, da je čez par ur v bolnišnici umrl.

— V Thief River Falls, Minn. se je tekom zadnjega leta imenitno obnesla tamonjska farmarska zadruga sirarna. Skozi celo leto so dobivali lepe dividende. V decembru pa so dobili nekateri farmarji celo po \$300. dividendo.

— V Fargo, N. Dak. so sklenili farmarji okoličani si postaviti zadrugo sirarno, ki bo stala celih \$750.000.00.

— V zbornici države Missouri je predložen anti-klan predlog, ki prepoveduje v državi Missouri nositi bodisi kakoršne koli maske v paradah ali kjerkoli.

FRANCOZI SKLENILI ANEKTIRATI RUR.

Vsi železničarji odšli na stavko v okupiranem ozemlju. — Francija pošilja že svoje železničarje v Rur. — General Weygand in francoski minister za javna dela odpotovala v zasedeno ozemlje.

Duesseldorf, 26. jan. — Vsi nemški železničarji so zapustili svoja mesta in službe v okupiranem ozemlju v znak protesta, ker je francosko vojaško sočasno obsedlo 6 nemških industrijskih magnatov. Vsa industrija in promet v Ruru je ba je docela disorganizirana. Vsi vlaki so ustavljeni in stoje brez strojevodij in železničarjev na progah.

Tudi telegrafisti v Ruru zastavljajo.

Essen, 26. jan. — Francoski general Denvignes, lokalni poveljnik v Essenu in okolici je prejel uradno obvestilo od unije nemških telegrafistov, da nameravajo danes vsi telegrafisti na vseh železniških postajah svoja mesta zapustiti. Denvignes jim je odgovoril, da bo vse unijske voditelje železničarjev in telegrafistov dal pozapreti v iče.

Francoske železničarje mobilizirajo v Parizu.

Pariz, 26. jan. — Ministrstvo za javna dela je ba je mobiliziralo 3.750 francoskih izkušenih železničarjev, ki bodo še danes odšli v okupirano ozemlje, da prično obratovati železniški promet v Ruru. V kratkem pravijo, da jih bo poslanih še več.

Ostreješe odredbe za zasedeno ozemlje v Ruru.

Pariz, 26. jan. — Danes jutro sta odpotovala v Rur na lice mesta načelnik francoskega generalnega štaba, general Weygand in francoski minister za javna dela. Kot stvar izgleda, namerava Francija za stalno anektirati Rursko industrijsko dolino. Tudi se sliši, da bo Francoska vojaška oblast, ako se nemški stavkarji v kratkem ne vrnejo nazaj na svoja mesta iz njena iz javnih uradov vse dosedanje nemške uradnike in iste nadomestila s francoskimi uradniki. Kratko, Rurska dolina bo postala popolnoma francoska provinca.

Belgija pošilja nadalje svoje vojaštvo v Rur.

Brussel, 26. jan. — Danes je odpotoval na posebnem vlaku sveži polk belgijske pehote, namenjen za popolno vojno službo iz Antwerpna v Rur. Tudi Belgijska vlada bo poslala kakih 500 železničarjev v Rur, da pomagajo francozom odpreti zopetni promet na železniških progah.

Nemci vstrajajo proti Francozom z pasivnim odporom.

Berolin, 26. jan. — Nemška vlada izjavlja, da je popolnoma zadovoljna z situacijo v Ruru. Nemško delavstvo je zavedno in na svojo domovino ne pozabi tako kmalu izjavlja kancelar Cuno. Če kdo, so se rudarji naše krvi v Ruru izkazali za vredne sinove Nemčije. Železničarji jim bodo sledili, sledili jim bodo pa tudi vsi drugi ljudje. Naš odpor je sto procent, in ne bo odjeznil prej, dokler ne odide iz naših tal zadnji Francoz, na katere je prišel brez vsake pravice. Tako izjavlja Cuno.

Po celi Nemčiji se kaže odpor proti zaveznikom.

London, 26. jan. — Iz Bavarke poročajo, da so po tamonjskih mestih vse restavracije sklenile, da ne bodo prodale nikake hrane članom mešane zavezniške komisije. Tudi druge prodajalne ba je zapirajo vrata zavezniški komisiji. Izvzeti med zavezniškimi komisijami so Angleži.

JUGOSLOVANSKE NOVICE LOZANSKA KONFERENCA PRED RAZHODOM.

Ob roko. V tovarni Banko v Rečici na Savi je delavec Franc Bitenc po neprevidnosti z desno roko zašel v transmisijo slavnoreznega stroja, ki mu je roko odtrgal.

Morilec gostilničarja Podkrajška v Dramljah prijet. Orožniki so po daljših poizvedbah dognali, da je gostilničarja Mihlo Podkrajška v Dramljah dne 7. m. m. skozi okno ustrelil posestnika Piliha v Dramljah. Piliha so zaprli in je dejanje že priznal.

Zelo oster mraz v Bitolju. V Bitolju imajo tako oster mraz, da kaže toplomer 23 stopinj pod ničlo. — Mraz je spremljan od budih viharjev, ki so zelo poškodovali sadno in drugo gozdno drevje. Radi mraza je prekinjen promet, vse šole krog Bitolja so zaprte, ker je zmrazilo več otrok na poti v šolo. Mraz je pregnal volkove iz gozdov in sedaj vpadajo cele grude izstradanih volkov v sela v okolici Bitolja. Na poti med Bitoljem in Ohridom so raztrgali volkovi 3 vojake.

Brat ustrelil po neprevidnosti brata. Neki Kovač je popravljal pokvarjeni samokres v hotelu "Sloboda" v Nevesinju v Hercegovini. Ne daleč od Kovača je sedel popravitel njegov brat Vojin, ki je bil tudi lastnik hotela. Naenkrat pa se revolver sprožil in krogla zadene Vojina v trebuh, mu je prestrelila želodec in nesrečnej je za nekaj ur potem izdihnil.

Rusi redarji v Sarajevu. Sarajevska policijska direkcija je sprejela v službo kot redarje 37 ruskih beguncev. Sedaj, ko so enkrat Wranglovci preplavili naše pogranične in finančne straže, pride na vrsto še policija.

Naša vojna mornarica sestoji iz 11 minonoscev "Sokol", "Galeb", "Tastreb", "Orao", "Kobac" in "Gavran" (6 ladij po 525 ton po 4 topov), 13 torpedov, 4 rečnih monitorjev Drava, Sava, Vardar in Morava in nekoliko malopomembnih pomožnih ladij.

ABRAHAMOVANJE.

Naš navdušeni in neumorni sotrudnik Rev. John C. Smoley, katerega naši cenjeni čitatelji dobro poznajo radi njegovih krasnih člankov v Edinosti in Ave Maria bo obhajal prihodnji torek dne 30. januarja svoj petdeseti rojstni dan.

Uredništvo in upravnštvo našega lista pošilja tem potom blagemu sotrudniku tja gori v mrzlo severno Dakoto najiskrenejšo in najpriščnejšo čestitko k njegovemu petdesetletnici! Dal Bog mu še mnogo, mnogo dni!

Lausanne, 26. jan. — Končna formula zavezniške mirovne pogodbe je gotova in bo predložena Turški delegaciji prihodnje sredo, da jo podpiše, ali zavže, tako poroča današnje poročilo iz konference v Lausanne.

Turkom se bo dalo samo dva dni časa, ako v tem času Turki ne sprejmejo pogojev ali ne pridejo na dan z sredstvi, ki bi dovedli zavezniške in Turčijo do zadovoljivega kompromisa, bo zavezniška delegacija uradno zapustila Lozansko konferenco.

Anglija, kakor razvidno ne bo nikakor pustila Mozula, ker tam so prebogata oljna polja, ki obetajo milijone in milijone dobička in te naj bi pustila kramarska Anglija? Kaj še? Če ne bo šlo iz lepa, bo govoril meč, čeprav bo Mozul. Predno bo prišlo do kakagega vojnega konflikta je gotovo, da bo Anglija poizkusila z vsemi svojimi spretostmi, ki jih poseduje njena zvitja diplomacija.

Nekateri evropski politiki prerokujejo, da bo na spomlad izbruhnila vojna na bližnjem vshodu. Anglija je, kakor pravijo nalašč zavlačevala tako dolgo, da se meitem časom okrepuje Grčija in preorganizira svoje armade. Ko bo Grčija pripravljen na zopet zaropotala in Grki bodo podpirani od Anglije krvali za Mozul, katera hoče Anglija na vsak način. To je ba je tajna politika zvite Anglije.

AMERIŠKE ČETE ZAPUSTILE NEMČIJO.

Antwerpen, 26. jan. — Včeraj jutro so dospeli zadnji ameriški vojski iz okupacijske zone na dveh vlakih v to mesto, kjer so se takoj ukrcali na parnik St. Mihel, ki jih bo danes odpeljal nazaj proti Zedinjenim državam. V Coblenu je ostalo le par mož, ki so pospravili vse za odhajajočimi vojski po stanovanjih in so dospeli sinoči v Antwerpen, ki so se tudi takoj ukrcali na ladjo, ki bo vsak čas odplula iz pristanišča.

Belgijsko prebivalstvo je ameriške vojske vse skozi navdušeno pozdravljalo, ko so se peljali čez belgijski teritorij. V mestu Antwerpen se je poslovil mestni župan z jedrnatim govorom od odhajajočih Amerikancev. Svoj govor je sklenil s sledečimi besedami: "Z Bogom sinovi Amerike! Naša domovina Vas nikdar ne pozabi!"

S tem je ameriška intervencija v evropske zmešnjave formalno končana.

DENARNE POŠILJATVE.

Koristno je za Vas, ako se pri pošiljanju svojega denarja v staro domovino obrnete vedno le na naše podjetje. To pa zato, ker naše nove zveze z staro domovino nas omogočajo, da dostavljamo pošiljate v stari kraj najbolj točno in najhitreje. Denar dostavljamo na najbližnjo domačo pošto prejemnika.

Pri nas dobite vedno najnižje borzne cene svetovnih valut. Pri večjih vstopih, ki presega dvajset tisoč kron ali tisoč lir, damo še posebni popust. **GLEDE DOLARSKIH POŠILK GLEJTE OGLAS NA DRUGEM MESTU.**

Cene denarju se večkrat menjajo, mi računamo po ceni istega dne, ko denar prejmemo.

VČERAJSNE CENE SO BILE:

500	—	K. ali	125 D.	\$ 1.55	50	—	Lir	...\$ 3.00
1,000	—	K. ali	250 D.	\$ 2.70	100	—	Lir	...\$ 5.70
5,000	—	K. ali	1250 D.	\$13.50	500	—	Lir	...\$26.00
10,000	—	K. ali	2500 D.	\$26.00	1000	—	Lir	...\$52.00

Vse pošiljate naslovite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI" 1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

CHICAGO, ILL.

Cene oglasom na zahtevo Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopise in novice objavljamo brezplačno. Na dopise in poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisov ne vračamo.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12 ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12 ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12 ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

J. M. TRUNK:

Mussolini...

Mussolini, črnosrajčniki, Hitler, rjavosrajčniki, jugofašisti, čehofašisti, anglofašisti, Kukulskan... Kaj je to? Ali je vredno o tem pisati? To so vendar sami fanatiki, prenapetosti, narodni šovinisti, prismođe, barabe... izginili bodo, kakor so se pojavili. Mogoče. Vsaj jaz nekako ne morem iti preko njih. Vzbuja me mi prav čudne misli.

Vsakdo mora pripoznati, da je poleg socialnega vprašanja na dnevnem redu dandanes narodno vprašanje, toraj vprašanje posameznih narodov, kakor Rusov, Francozov, Srbov. Obstaja tudi neko ljudsko vprašanje, kakor je bilo v stari Avstriji in je zdaj tu v Ameriki, kjer gre namreč za več narodnosti, ki tvorijo neko skupino, to ameriško ljudstvo. Kakor povsod se pojavlja pri razmotrivanju mnogo krivih nazorov. Mnogim je postal narod vse, pravi bog; spodrinil je mestoma celo krščanskega Boga. Polagoma se narod sklada z državo; potem postane država vir vsake moči, vse avtoritete, blagobit države ali naroda najvišji cilj človeškega stremljenja. Kar država ali narod počenja, je vse prav, drugega pravca ni. Tako pojmovanje naroda, države, pravice, avtoritete so se javila pri Grkih in posebno pri Rimljanih. Zgrešena, paganska so. Odločno jih moramo zavrniti. V volj finji, a fembolj nevarni obliki so se pojavila napačna naziranja pri že bolj modernih filozofih. Nemci so orali in strašno razorali, drugi so jim sledili. Tudi Slovani so zavili mnogo kje v to strugo. Mnogo sedanje mizerije moramo zapisati na rovaš teh krivih naukov.

Pa moramo ločiti zlato od pleha, pšenico od plevla. Narodno vprašanje pozna tudi Krščanstvo. Stremljenje za dobrobit naroda ali države urejuje krščanska morala, in če posameznik ali narod dela za dobrobit naroda po načelih morale, je njegovo delo plemenito, njegovo stremljenje sveto, pravično, dobro. To stoji.

Zdaj nazaj k Mussoliniju. Njegov nastop in njegov fašizem je značilen in nam pojasni mnogokaj.

Italijo je treba vzeti kot tako, toraj italijanski narod, ki je pod laško vlado, brez ozira za razmere do drugih držav. Vsak Lah mora imeti smisel za prospeh naroda, države, ker le tako bo prosperal tudi sam. Palma mora rasti pod jutrovnim solncem, smreka zeleneti na svežem zraku nrrzlega severa, Italijan mora koreniniti v italijanskih tleh, kitajec v kitajskih. Breznarodnega človeka zemlja ne pozna, in mednarodni človek je še ma. Kdor propagira mednarodnost in v posledicah komunizem, ruši narodu, kjer ga propagira ali udeležuje, temelj vsakega napredka. Narod zapade "ruski" boleznin in pogled na Rusijo pričča resno in jasno, da mednarodnost in komunizem le uničujeta. Ako pa uničujeta narodu srečo, se morata pobijati pod vsako ceno, povsod, seve ne z vsakim sredstvom, to pristavim kar tu. Kako je bilo v Italiji? Čemu je Mussolini nastopil? Ali je res samo harlekin, komedijant?

Morda fašisti malo preveč odpirajo usta, a nihče ne more zanikati dejstva, da je revolucionarna, boljševiska komunistična misel med laškim narodom zgrabila najširše sloje. "Človek proti človeku, razred proti razredu, sovraštvo je bilo glavna inspiracija vseh slojev," tako tudi fašizem. Vsakdo lahko uvidi, da mora tako razpoloženje propasti vsak narod. Boj, sovraštvo rodila le smrt. Tako je bilo v Italiji skozi leta. Slovenci smo prav nekrščansko čakali, da tam začne pokati. Pa naše sicer srčne, a vendarle samonasebi nečedne misli se niso uresničile. Zakaj ne? Eno ime pojasni vse: Mussolini!

Vse se je sprva smejalo. Laški petelinček! Rimljanska megalomanija! Poglavar abruških banditov! Smešno. Nekaj fantilnov hoče ustrahovati ves narod. Take in enake opazke so prdrle in vse je mislilo, da je to le bolna psihoza po vojni in ba izginila, kakor voda v pesek. Ampak ni. Ni trajalo dolgo in Mussolini je zasedel diktatorski prestol, spodrinil kralja...

Pa ne pišem radi Mussolinijevega vspeha, ker na njegov vspeh, pravi vspeh jaz neverujem. Mussolini ni moj mož, a ločiti moram nad Mussolinijem in Mussolinijem. Mussolini je moj mož, občudujem ga, ako je rešil Italijo propada, pregnal z dežele "rusko" bolezen. Zatrli revolucijo. Pritrdim mu, če je uveljavil program: "Kapital ne more shajati brez dela, in tudi delo ne more shajati brez kapitala. Nobenih privilegijev, ne za kapital, ne za delo. Pravica za vse." Moj mož je, če pravi: "Le delo nas more rešiti," ali: "Lastnjina in pogodbe se nesmejo kršiti," "dolgi je vsakemu častna zadeva," "vsak človek ima pravico do dela, stavkati samo radi stavke, torej proti interesom vsega naroda, te pravice nima nihče."

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

West Allis, Wis. — Cenjeno uredništvo: — Prosim natisniti ta moj dopis v list Edinost ako mogoče. Delavske razmere so tukaj ravno take, kakor drugod, dela je dovolj, ali le plače so bolj slabe, ako pomislimo, da draginja pri življenjskih potrebščinah še ni tako padla, kakor so plače. Druzega za enkrat ne moremo, kakor upati, da se bodo razmere izboljšale.

Dne 7. januarja smo se zbrali skupaj tukaj na West Allis moše in fantje in smo se pogovorili, da bomo ustanovili društvo Naisvetejšega Imena Jezusovega. V resnici zbrali smo se in nas je bilo vse skupaj kakih 25 mož in fantov, ki smo se vsi zavezali v to bratovščino. Prihodnjo nedeljo pa bomo imeli zopet sejo ob 2. uri popoldne in upam, da se bo veliko število naših rojakov udeležilo te seje, in se obenem tudi upisalo v to nepotrebno cerkveno društvo v naši naselbini.

Dne 3. februarja v soboto večer bo pa spoved za vse člane Naisv. Imena Jezusovega in v nedeljo jutro bo ob 8. uri zjutraj sv. maša, mej katero bomo pristopili vsi člani h skupnemu sv. obhajilu. Ob 2. uri popoldne pa bo slovesen sprejem vseh članov v društvo Naisv. Imena.

Dragi rojaki širom Amerike o vseh slovenskih naselbinah, mi vemo, da vsi kateri so ljubili to Naisv. Ime Jezus, da so vedno dobro delovali za narod, zase in svojih bližnjih, in da vsi, kateri so sovražili to Naisv. Ime Jezus, da so sovražili vse dobro in so bili cokla vsakega večjega napredka v farah po naselbinah. Dragi rojaki po West Allisu in Milwaukee. Društvo Naisvetejšega Imena Jezus. Vas vabi v svojo sredo. Nikogar naj ne bo sram pristopiti pod njegovo okrilje. Ime Jezus je človeku katoličanu najljubše od zibe do groba.

Te vrste društva so po vseh katoliških župnijah mej tuje rodili. To je ognjišče, kjer se zbirajo pravi katoličani. To društvo je ponos vsake župnije. Zakaj bi ga ne organizirali pri nas in to na močni podlagi, kjer bodo zbrani skupaj vsi možje in fantje cele naselbine. Kako so zadovoljni ljudje, ki so zbrani pod Kristusovo zastavo. Poglejmo na take tuje župnije pa bomo videli dovolj. Nasprotno na pogledno ljudi, ki so odpadli od naše vere, kako nemirno dušo in srce imajo, pa naj si imajo na razpolago cele milijone zlatnikov. Kdor pa je prešinjen z Jezusovo ljubeznijo, za vselega srca ne bo revež ali bogatin.

Ko sem bil leta 1917 v Gettesburg, Pa. sem slišal samega generala Jonnesa, ki je rekel: "Vsak odpadnik od vere si vsadi črve v možgane in srce, ki razjedajo njegovo srce in življenje." Tako sam general!

Pa to je priznalo že veliko učenjakov in naj si brezvevci še tako trdijo zakrivati resnico in svetlobo Kristusovih naukov, ti prodirajo najdebelejšo ozidje, kajti Bog je, ki je gospodar nad vsem stvarstvom in pred njim ni ničesar skritega.

Poglejmo samo na nesrečni slovenski narod, ali ni bil to nekdanj stoprocentno verski narod. Kako junaško se je boril slovenski rod proti Turkom. Bil je tisto mogočno ozidje, skozi katerega je zastoj poskušal krvoločni nairod Turkov, da bo prodrl naprej. In danes po slovenskih naselbinah pogledite malo, kaka mlačnost je v verskem oziru mej našimi rojaki. Dekleta so prišla iz stare domovine čista z vero v srcu, toda zašle so mej volkove, ki so jih pograbili in danes kličejo proti nebu, gore in hribi pokrite nas, ker smo tako globoko zašle. Naše mamicke so nas poslale v tujiino čiste kot angelje, danes smo pa v mlakuži nevere in sicer po zaslugi brezvevcev in slabemu časopisu, kateremu sem vrela in sledila. Take nesrečne matere pošiljajo v svet še slabši rod, ki je še bolj odtujen od Boga in posledica je, da se svet pogreza v še večje mizerije, in je li potem, čudno, da je vedno večje nezodovoljstvo na svetu?

Zato pa rojaki na noge, ustanovimo po vseh naših slovenskih naselbinah društvo Naisvetejšega Imena Jezusovega, širi

mo dobro katoliško časopisje in zmere se bodo boljale od leta do leta.

Želim vsem srečno in veselo novo leto, zlasti pa vsem družinam Naisvetejšega Imena, da bi v tem letu dosegli velikanske uspehe, in da bi pridobili pod svoje okrilje slehernega Slovenca v vsaki slovenski naselbini. Naj bo naše geslo za to leto: Za Jezusa in z Jezusom v boj za večjo slavo in čast Niegovega Naisv. Imena. Marčo Plut.

Sheboygan, Wis. — Dne 12. januarja sem zapustil Racine in sem se po dve urni vožnji pripeljal v prijazno slovensko naselbino Sheboygan, Wis. Dospel sem ravno na večer k dobroznadni družini Mr. M. Progarja. Kakor vedno sem bil zopet tudi ta pot prav priščno prijazen sprejet od cele družine. Pogoščen sem bil z jako okusno večerjo, zakar se Mr. in Mrs. Progarjevi prav iz srca lepo zahvaljujem.

Drugi dan je bila ravno nedelja, zato sva se z Mr. Progarjem najprej podala k službi Božji in obenem sva se ustavila pri tamošnjemu priliubnemu č. g. župniku Fathru Černetu. G. župnik so naju jako prijazno sprejeli in pozdravili, ter so nato pri obeh sv. maših jako lepo priporočili naše katoliške liste, zakar jim izrekam naitoplejšo zahvalo.

Po maši sva se podala z Mr. Progarjem na agitacijo in sva dosegla izvanredni uspeh. Pridobila sva zopet precej novih naročnikov, zakar se moram zopet zahvaliti Mr. Progarju, ki mi je tako vneto pomagal pri tem delu. Nadalje se zahvaljujem tudi Mr. John Udovichu, ki mi je tudi pomagal do več novih naročnikov v tej naselbini. Hvala tudi iskreno za Vašo gostoljubnost in postrežbo.

Rojakom po Sheboyganski naselbini naši listi jako ugašajo. Zato ga tudi jako marljivo širijo. Le malo hiš ie, kamor bi ne zahajali naši listi. Če bodo pričele še druge naselbine tako marljivo širiti list Edinost, ni nikakega dvoma, da bo to leto nam rodilo zaželeni katoliški dnevnik.

Delavske razmere so srednje. Dela se vsepovsod in zaslužek je odvisen od prestorov, kjer ie človek zaposlen.

Na društenem polju pa je v Sheboygapu vedno dovolj vselega življenja. Vse giblje in gre naprej za večjim napredkom.

Končno se še enkrat vsem skupaj najpriščneje zahvaljujem, za prijazen in naklonjenost. Vsem iskren pozdrav!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Pittsburgh, Pa. — Stari pregovor govori: "Kjer se osli valjajo, tam svojo dlako puste." Če kje, ie to najti v glasilih naših "rdečih prosvitljencev", ki jih izdajajo na Lawndale v Chicago. "Prosveta" ie ime enemu izmed teh listov. Sodeč po imenu bi človek rekel, krasno ime, list, ki ima tako ime more biti na tudi po vsebini v resnici dober. Pa ga vzemi v roke in ne boš prečital vsega, pa boš zarobantil in zaklel v srcu o p... ironija! Pod masko prosvetnega dela se narod poneumuje in odteuje od onega, kar je vzvišeno in v resnici lepo in idealno. O ironija vseh ironij!

Iaz se le čudim in sam sebe vprašujem, ie li mogoče, da ie naš narod izgubil že ves ponos na dostojnost? Če ie kje, ie najti najdostojneše pisanje v rdečih listih, ki ga izdajajo slovenski odpadniki v Chicago. V Ameriki imamo mnogo "brezverskih listov. Izdajajo jih framazoni in drugi elementi. Toda ali vidite, v katerem tako zagrizeno in ostudno pisanje proti veri in kar ie svetega vernim ljudem, kakor to najdete v protiverskem slovenskem časopisu? Pravim "protiverskim," ker tuji listi so samo brezverski, naši slovenski, ki jih izdajajo rdečkarji na Lawndale so pa direktno protiverski.

Če članstvo narodne Jednote to odobrava, kar bere v njegovem glasilu in to mirno trpi, ne da bi dvignilo svojega glasu v protest, potem ie to znak, da ie vse članstvo brez razlike tako, kakor ie njihovo glasilu. Ljudje Božji berite vendar va-

Iz Dolenjskega.

(Izvirni dopis za "Edinost.")

Po daljšem molku eto Vam nekoliko vrstic in novic!

Napredek ie znak nove dobe osobito po prevratu; kjer ie mogoče se ga ie poprijeti v javno korist. Država SHS. dobi od Nemčije na račun reparacij mnogo lokomotiv, vagonov, avtomobilov itd. Narodni poslanec Nemanič, se ie potrudil, da ie pri vladi izposloval dva avtomobila za Belokrajino, da bosta vozila pošto in potnike Črnomelj—Vinica—Karlovac in se bo s tem promet zboljšal v tistem dozduj bolj zapuščenem trikotu ob Kolpi.

Isti namen za zboljšanje prometa se ie dosegel tam ob leni Krki z Novim mestom, ki so ga oktobra meseca slovesno otvorili med Cerkljami in Sv. Križem. Velike zasluge za to zvezo si ie pridobila duhovščina obeh župnij oziroma občin, ki so most prostovoljno gradile. In vendar so se našli nekateri samostojneži v Cerkljah, ki so tej prepotrebni akciji nasprotovali. Narodni poslanec prof. Sušnik ie izposloval pri ministrstvu izdatno podporo 400.000 kron. Tako dela ljudska stranka v resnično korist naše pokrajine.

Dobromisleči vse to spoznavajo in se zmirom bolj oklepajo "Kmečke zveze," katera marljivo zboraue tudi po Dolenjskem. Tekom zadnjega meseca so bili dobro obiskani shodi v Prečni, Stopičah, Brusnicah, Strugah itd. Razprave obširne; omenjam ie resolucijo, v kateri kmetje jasno naznanjajo, da si ne puste usiliti svobodomiselnih šol, ampak zahtevajo odločno versko-nravnno šolo, ki edina more našo mladino obvarovati brezvernosti. Centralna vlada in višji šolski svet v Ljubljani so si lahko na jasnem, kaj hoče ljudstvo. Kulturni boj bi bil ie nesreča za še neurejeno državo.

Vse drugače pa samostojneži. Koncem novembra ie imela SKS. svoj občni zbor v Ljubljani. Voditelji so še zmirom zatelebani v centralizem, ki ie prinesel Sloveniji toliko neznoznih davkov. Minister Pucelj ie zagovarjal nove vojne izdatke čez 3 milijarde kron, dasi ie ves pameten svet za razoroževanje. Militarizem ie rodil ta grenki sad, ki ga zdaj okuša zaslepljena Evropa. In vendar voditelj samostojnežev kmetom priporoča še ogromne vojne kredite. Pa saj vemo, vsi samostojneži, poslanci so pri koritu in hočejo pri njem ostati. Zato pa že izjavljajo, da hočejo služiti vsaki vladi. Uprav začetkom decembra ie ministrtvo odstopilo, a položaj ie jako zamotan — osobito še, ker "Hrvatski blok" cinca, ali bi šel v skupščino ali ne. Abstinenčna politika še nikjer ni obrodila dobrega sadu.

SLS. se vedno dosledno poteguje za samostojnost naših občin, katerih velika večina ie v njenih rokah. Liberalci bi pa radi še to samostojnost ljudem vzeli, ker so pokazali osobito v Ljubljani. Brez pravega vzroka so razpustili občinski svet, postavili komisarija, prekrjili občinski volilni red v svoj prilog — pa glej spaka! dne 3. decembra so vkljub temu pri volitvah propadli: "Zveza delovnega ljudstva" ie porazila vse liberalne mladine in starine; žuljavi roka ie porazila kapitaliste in bankirje, ki so 40 let Ljubljancane trpili z liberalnimi frazami. Tudi drugod so nastavliali razne gerente. In take liberalne občine se večinoma najslabše upravljajo. Zgled imate v Novem mestu. Pred nekaj dnevi ie "Slovenec" prinesel notico, da ie vlada poslala posebnega revizorja, ki naj na "rotovžu" pregleda mestno gospodarstvo, ki baje ni silajno. En teden se že mudi in pregleduje, če jo ie liberalna gospoda zavozila. — Nasprotno pa priproste občine brez posebne inteligence dobro upravljajo, kakor n. pr. občina Dolenia vas pri Ribnici, ki ie v proračunu brez občinskih doklad. Pokrila bo troške z davki na opojne pijače.

Poročali ste, da sta bila zbolela župnik Vovko iz St. Petra in novomeški prošt dr. Elbert. Naznanjam, da sta oba gg. ozdravela. Dne 8. decembra so meščani priredili bakljado in serenado g. proštu, povodom 25-letnice njegovega župnikovanja.

še glasilu. Preberite štey. 2. t. I. zatem berite štey. 19. t. I. V štey 2. boste našli dopis iz Holcombe, Wis. V štey. 19. boste našli dopis iz Barbertona, Ohio. Prosim vas prečitajte te dva dopisa in potem sodite.

Nisem temeljito poučen, kaj zahteva od svojih vernikov najvišje cerkveno pravo v takem slučaju. To pa vem, da tako pisanje, kakor ie v teh dveh dopisih, presega vse meje potrepljivosti cerkvenih avtoritet in glavno bi lahko stivil, da bi če bi, kateri izmed članov narodne Jednote šel h enemu ali drugemu amerikkanskemu katoliškemu škofu in mu pokazal, list katerega podpira s svojimi žulji in omenil Jednoto, ki izdaja glasilu pisano v tako ostudnem tonu za katoličane, da bi pri isti pričii imenoma izobčil iz katoliške cerkve.

Ljudie, ki podpirajo tako čtivo, obenem se pa štejejo za katoličane, hodijo h spovedi in zakramentom in molče brez protesta na ostudno pisanje njih glasila, delajo po mojem skromnem mnenju božji rop, kadarkoli gredo in prestopijo prag hiše Božje in kadarkoli gredo h sv. zakramentom.

Iaz bi vam citiral, dobesedno v celoti gori omenjena dva dopisa, toda pisanje ie prepodlo in tudi prestor v našem listu predragocen, da bi citiral hudobno in hinavsko pisanje teh nizkotnih ljudi, ki mažejo po svojih hudobnih protiverskih cunjah. V prvem dopisu se norčuje iz božanstva Jezusovega rojstva, v drugem dopisu se norčuje iz cerkvenih poročnih obredov.

Iaz se le čudim članstvu, ki vse to dopušča in mirno gleda, da njihovo glasilu napada vse kar ie članstvu pri srcu, namreč vero njihovih očetov. To njihovo

vo napadanje ie podobno steklemu psu, ki popade, kar mu pride pod zob. Članstvo pa to mirno gleda in volino trpi. Trpi se en čas, do gotove meje, kadar ie mera prepolna ie prepolna. In če pisanje vašega glasila ni ostudno in umazano za vsakega katoličana, potem sploh ne vem, kaj in kako pisanje naj bo katoličanu še umazano na svetu? Premislite člani nekoliko sami, vsaj vendar vi plačujete s svojimi dolarčki list, in naj ta list v vašem imenu maže in tolče po vašem verskem prepričanju? Za Božjo voljo lokalna društva, ali spite? Kdo pa ie več, vi, ki ie vas kakih 25 tisoč, ali enih 5 rdečih mandelcev na Lawndale? Še enkrat pravim, odgovorite si na to vprašanje! In če imate v svojih srcih še kaj ponosa, če ie v vaših osebah še kaj moza, tedaj boste tudi nastopili in to vprašanje enkrat za vselej rešili!

Pozdrav vsem naročnikom in citateljem tega lista!

John Golobič.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom po državi Minnesota in Michigan, naznanjamo, da iih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki ie pooblaščen pobirati naročnino, oglaševati sploh vse, kar ie v zvezi z našimi listi Edinost, Ave Maria in Glasnik.

Vsem naročnikom, prijateljem in dobrotnikom ga najtopleje priporočamo in prosimo vse prav priščno, da mu grejo v vseh ozirih na roko pri razširjenju in agitaciji za katoliški tisk. Vsem, ki mu bodo izkazali bodisi že kakoršnokoli naklonjenost se najpriščneje zahvaljujemo že v naprej.

Tiskovna družba Edinost.

IZ NEODREŠENE DOMOVINE.

Žalostna bodočnost mesta Pulja. — Italijanska vlada se je iz umevnih razlogov odločila, da premesti mornariško poveljstvo iz Pulje v Benetke. Istotako se skrajno omeji puljski arzenal. Puli ostane samo še oporišče za vojno brodogradnjo. Da prebivalstvu vsaj nekoliko pomaga, namerala vlada del arzenala prepustiti zasebnemu podjetju.

Zopet bombe v Trstu. V Trstu sta se na ulici sporekla neki fašisti in neki bivši fašisti, ki je kljub temu, da je bil iz fašizma izključen, nosil črno srtačo. Prepričani so bili, da je proti svojemu nasprotniku vrzel bombo, ki je razpočila in ranila do 40 oseb, deloma težko deloma lahko. Krivca, ki je vrzel bombo — Brelich po imenu — so zaprli.

Zadrski poslanec dr. Krekich je odložil svoj mandat v rimskem parlamentu. Odstop utemeljuje s tem, da so ga prezrli pri sestavi nove osrednje svetovne komisije za odrešene pokrajine in mu onemogočili sodelovanje za življenjske interese teh pokrajin.

Iz Tomaja. Pretekli teden je v noči od srede na četrtek približno ob 3. zjutraj izbruhnil v mlino Černe in Turk požar, ki je uničil popolnoma mlin, žago in mlatnico. Ogenj so opazili mlekarji, ki vozijo mimo mlina mleko v Trst. Zbudili so žagarja, da sije rešil golo življenje iz gorečega poslopja. Zgorelo je okoli 6000 lir denarja. Z velikim trudom so rešili le dva motorja. Škoda se še ni cenila, sodi se, da je okoli 300.000 lir škoda. Vsi teden je nesreče in ljudstvo v okolici žalostno, ker ni v bližini nobenega mlina ne žage. Ta teden je štirikrat gorelo v sezamskem okraju.

Za preskrbo Krasa z vodo. Sežanski podprefekt je te dni sklical kraške župane na posvetovalno zaradi končne rešitve vodovodnega vprašanja za Kras.

KOROŠKE NOVICE.

Germanizacija Ziliske doline. "Koroški Slovenec" dne 13. m. m. poroča pod tem naslovom, kako se v Ziliski dolini tudi potom cerkve širi germanizacija. V popolnoma slovenski župniji v Gorjah, ki ima zaveznega Slovenca za župana, že več let župnikuje trd Nemec, ki ne zna niti besedice slovensko. Seveda je tudi krščanski nauk v šoli nemški. Slovenci, katerih predniki so

cerkev sezidali in ki tudi sedaj edini redno hodijo v cerkev, zastoni prosijo za slovenskega duhovnika. — V župniji na Brdi je bil pravkar inštaliran nov župnik — štajerski Nemec, ki pri pridigah lomi grozno slovensčino, v šoli pa poučuje o troje v katekizmu zgolj v nemščini. Za to mesto sta bila poslana dva slovenska starejša duhovnika, oba sta bila tudi koroška rojaka. Kljub temu so ju na korist prvega prezrli. — "Kor. Slovenec" protestira proti takim očitnim krivicam.

Požigi slovenskih domov na Koroškem. Zlobna roka je začela v Gradnici pri Celovcu pri Reberniku, ki je eden najboljših naših mož. Zgorela sta mlin in skedenj z vsemi stroji, vse žito in krma za živino. Kaj naj počne siromak sedaj na zimo? Imeti bi moral milijarde, da bi si vse znova napravil. To je zopet delo Heimatdiensta. Dne 20. m. m. ob pol 6. zvečer je opazil Rebernik "a svojem skednju luč. Skočil pogledat ter najde svečo vtaknjeno v pleve. Stvar je nemudoma naznanil orožnikom. Čez pol ure nato je pa švignil plamen na drugem koncu skedenja in vse vpepelil. Požigalec je očitno postavil sveče na več mestih. Tudi Trinklnova hiša je pogorela. Naše ljudi ne prestopajo muči neznosen strah pred požarom, ne upajo se iti spat, da se ne bi nenadoma kje posvetilo. Tako mislijo koroški Nemci s terorjem iztrebiti Slovence s koroške zemlje, kjer so jim pred plebiscitom obetali svobodo, spoštovanje naše narodnosti in bratsko ljubezen.

— **NAROČITE LIST EDINOST VAŠIM DOMAČIM V STARO DOMOVINO!**

ZAHVALA.

Podpisani se v imenu društva sv. Družine, 136. K. S. K. I. iz Willard, Wis. kar najlepše zahvaljujem tiskarni Edinost, za tako lično in trpežno napravljene društvene plačilne knjižice in društveni pisalni papir.

Cenjenim društvom K. S. K. I. ednote pa priporočam, naj se v enakih slučajih za enake potrebe sčine vedno obrnejo na naše domače slovensko tiskarsko podjetje Edinost. Tu se napravi sedaj najbolj lično vse tiskovine ki jih društva potrebujejo — na tudi najceneje!

LUDVIK PERUŠEK,
tajnik dr. sv. Družine, 136 K.
K. S. K. I.
Willard, Wis.

RAZNOTEROSTI!

Albanija napreduje v financih. Te dni bo glasom poročila albananske vlade predložena albananski parlamentu proračun albananske države za l. 1923-24. Izdatki so preračunani na 17. milijonov zlatih francoskih frankov, dohodki pa na 19. milijonov zlatih frankov. Vsak hudir si pomaga, kako je, da si Jugoslavija ne zna?

Za apostolskega upravnika v poljskem delu Zgornje Šlezije je imenovan od sv. Stolice nemški in avstrijski salezijanski provincial na Dunaju p. dr. Avgust Hlonda.

Na Ogrskem v Budimpešti so bankrotirale dve banke. Prva je Budimpeštanska Pallfy Banka in druga Ogrska Poljedelska Banka.

Dekret kongregacije sv. Oficija iz Rima izobčuje iz katoliške cerkve dva nadaljna odpadla češka duhovnika, Dvorak in Svatos, ki sta se združila z odpadniškim gibanjem.

Sladkorni trg v Zedinjenih državah ni več tako ugoden, kakor je bil. Tako poroča statistika trgovske zbornice v Washingtonu. Sladkorne zaloge na Kubi, ki so znašale začetkom zadnjega leta 1.200.000 ton so že izčrpane. V Zedinjenih državah pa se je konsum sladkorja zvišal v zadnjem letu od 4.200.000 ton na 5.000.000 ton. To je povzročilo tudi, da je sladkor sedaj v Zedinjenih državah na tako nizki ceni. Kdo se ne spominja časov pred dvema letoma, ko smo ga plačevali celo po 28 do 30 centov funt. Danes pa je 6 do 8 centov funt.

Zadeva glede uravnave premo-garske plačilne lestvice se pre-

mogarskim baronom prav nič ne dopade. Vse izgleda, kakor, da hočejo premogarski kapitalisti zavleči celo stvar do 1. aprila in povzročiti zopet premogarsko stavko. Za čuditi se je le kje je državna oblast, da ne nastopi, da bi se ta spor uravnalo v obojestransko zadovoljnost. Prvi april je pred durmi. Ali naj publika zopet trpi v nastopnem letu na račun oholih in ošabnih kapitalistov? Če imajo državni ki v Washingtonu kaj življenja v sebi naj stvar uredi!

Slepec in šepce.
Pri Božjem grobu srečata se slepec in šepce: "Kako gre kaj?" vpraša slepec šepca. "Slabo, kakor vidiš," odgovori šepce.

ZANIMIV SLUČAJ GLEDE STAROSTI.

Neki zdravnik iz Atchison, Kans., nam je pisal dne 30. decembra 1922.: "Neka stara žena sedaj obožuje devetdeset let stara je potujoča, oglaševalka zaslug kaj je napravilo Trinerjevo grenko vino za njo." In dva tedna pozneje Mr. L. Jedlicka nam je pisal z Temple, Tex. "Jaz sem 76 let star in moja žena pa 70. Ako bi ne vživala Trinerjevega grenkega vina, bi že danes ne sijalo več sonce na naju. Ampak Trinerjevo grenko vino nas drži še vedno močne in pri življenju." Kajpak se razume, da ni vprašanja ako držite vaš želedec in prebavne organe telesa v pravem stanju, da bode dosegli zdravo in dolgo življenje. V Delhi neki provinciji Indije, se smatra sramotno če kdo umre pred 80 leti svoje starosti. Kako je to mogoče? Preiskava je dognala, da ljudje v Delhi, dajejo veliko pozornost na svoj želedec. Trinerjevo grenko vino je zdravilo katero očisti želedec in prebavne dele telesa zelo prijaznim in milim potom, brez vsacega ščipanja ali drugih neprijetnih simptomov. Kupite si takoj tega zdravila pri vašemu lekarnarju ali trgovcu z zdravili in ga imejte vedno doma!

V ZOBEL ME IMAJO. GREGOR DAIGA.

K sreči vseh nesreč me je stara Petersiljkova Liza le videla, ko sem šel zadnjič z nekim dekletom v "moving show," dasi ravno sem šel na karo tri bloke proč od doma. Lizo sem videl tudi jaz, pa grdobla je gledala v drugo stran, sem menil, da me gotovo ne vidi. Te dni sem pa zvedel, da Petersiljkova Liza gleda naskriž, da kadar gleda na jug, ima svoj obraz obrnjen na vzhod. Sedaj celo stvar razumem, obraz je imela obrnjen naravnost naprej, pa je mene gledala in dekleta, ki je šla z menoj v "show". Pa recite, da se ni Gregor enkrat pošteno vjel. Svojiim lastnim očem je zaupal, pa se je kljub temu pošteno vjel! Le na kaj se naj še zanesem, ko vendar že celo svoje lastne oči me goljufajo. Ko mi je moj prijatelj pravil, da je sedaj to novico stara Liza raznesla po Dolgi vasi, me je prijatelj takaj jeza, da bi šel takoj skočit v jezero, ko bi le voda ne bila tako mokra in mrzla!

Liza je tekla naravnost k Petelinovi Rezi in ji je dve uri razkladala, kaj je videla. Moj prijatelj, ki jo je slišal mi pripoveduje, da je Rezo poklicala v drugo sobo in ji tam razkladala nad eno uro. Približno eno uro pa je še potem pripovedovala o zadevi v družbi. Ubogega Gregorja so si babence naslikale, kakor največjega zapeljivca. Liza je rekla: "Taki, taki so še le tiči, taki, ki začno enkrat gledati za dekletom!"

"Ja, pa si prav videla?" jo še enkrat pričo zbrane družbe vpraša Reza.

"Saj imam vendar svoje oči s seboj, menda ja, Gregorja pa

tisto N. . . . sem videla prav natančno, ko sta šla na karo." Je prav vestno, kakor na sodniji povdarjala stara Liza.

Vse, po številu pet jih je bilo so pokimale, kakor autorizirana porota in vzele poročilo na znanje, da je Gregor peljal neko "cikenco" v "moving show."

"Pa kaj misliš, da bo iz tega?" jo vpraša radovedno Preklarjeva Neža.

"Kaj, Gregor jo bo vzel?" "Ja pa sem slišala, da hodi nekaj na Cukajoga avenue h Kokodakovi Špeli," pristavi prav resno Klobučarjeva Franca.

"Ti, to bo špas, če zve Špela kaj se godi!" reče Petelinova Reza.

"Prav gotovo mu jih bo naložila po hrbtu, ko prideta skupaj", se odreže Klobučarjeva Franca, ter nadaljuje: "Da bo zvedela bom že jaz skrbela, ker to je moja dolžnost. Špela je moja sestrična in jaz sem ji dolžna povedati vse!"

"Ja, čisto prav imaš Franca, le poveji ji, da sem ga jaz videla!" Se krepko odreže Petersiljkova Liza.

Tako so zborovale radi mene več ur na domu Petelinove Reze. Ker ga je mož Petelinove Reze naprešal par sodčkov lanskó jesen, so ga zraven tudi cukale in njih pogovor je bil živahen, da le kaj.

Ko so se odpravile domov se je Petersiljkova Liza skoro opotekala. V navdušenosti, ker je danes ona dobila tako imenitno novico, da so jo glodale cel večer, ga je eno merco preveč zvrnila in bila je v rožcah. Ko je domov prišla, je bila rdeča v obraz, kakor kuhan rak. Njena sestra jo je vprašala, kje je bila toliko časa, pa ji je jezno zamrmrala: "Kaj te to skrbi, kdaj pa jaz tebe sprašujem, kje si bila?" Po hiši ji je bilo vse na poti, kolikor bolj je v njenih možganih deloval Petelinov vinček. Spravila se je nekaj k krožnikom in na mah je enega ubila. To je bilo dovolj niene-

(Dalje na 4. strani.)

NA ZAJ V NASELBINO

JE PRIŠEL TA TEDEN ROJAK

FRANK BANICH

kupil je Slovencem znani "DRY GOODS STORE" od Mr. Mullena

—na—

1902-1904 W. 22nd St.,

Chicago' Ill.

V teh prostorih, katere bo v kratkem popolnoma predelal, bo Mr. Banich otvoril trgovino z "GENERAL MERCHANDISSE". V tej trgovini bo imel v zalogi vsakovrstna oblačila in blago za ženske in moške. Pri njemu v njegovi trgovini si bo človek lahko kupil vse kar potrebuje od nog do glave.

Obenem se priporoča vsem Slovencem in Slovenkam v naselbini v naklonjenost!

NE POZABITE NA NJEGOVO TRGOVINO V BODOČNOSTI!

Največja Slovenska Banka

v Ameriki je v Clevelandu, O. kajti v dobrih dveh letih svojega obstanka izkazuje nad

DVA MILIJONA DOLARJEV PREMOŽENJA.

Malo je bank v Ameriki, katerih rast bi bila povprečno po milijon dolarjev na leto.

POPOLNA VARNOST VLOŽENEGA DENARJA

je pglavitni vzrok, da je postala naša Slovenska banka v tako kratkem času največji denarni zavod nove domovine. In kar je glavno: ustanovili so jo naši ljudje z našim denarjem. Vodstvo in vsa uprava je zopet v rokah naših ljudi.

POPOLNO NADZORSTVO VSEGA VLOŽENEGA DENARJA

nad našo banko ima država, potem posebni izvedenci in pa bančni direktorij, ki sestoji iz enainvajsetih članov direktorija in šestih svetovalecev. Med njimi najdete sama naša imena, poznafe in zaupanje vredne može. Zato nalagajo v tem domačem denarnem zavodu naše

JEDNOTE, ZVEZE IN POSAME ZNIKI

iz vseh krajev naše nove domovine. Med vložniki je država sama, County, šole, knjižnice, mesta itd. Pomnite, da naša banka obrestuje vse vloge po

4% OD DNEVA VLOGE DO DNEVA DVIGA.

Denar prinesite lahko osebno, če stanujete v bližini, ali pa pošljite po pošti in sicer z money ordrom, draftom ali čekom. Z obratno pošto prejmete hranilno knjižico, na katero zopet lahko dvignete svoj denar, kadar ga rabite.

POŠILJA DENAR NA VSE STRANI SVETA

in sicer po dnevnem kurzu, kakor je denar na svetovnem trgu, tako ga dobite vi. V zvezi je z najboljšimi denarnimi zavodi starega kraja in garantira vsako pošiljatev z vsem svojim premoženjem.

NAJBOLJŠE IN NAJVARNEJŠE

je vselej tam, kjer je naše. Ako zaupate denar naši Slovenski Banki, potem ste lahko brez vse skrbi zanj. Obrnite se osebno ali pa pišite na

THE NORTH AMERICAN BANKING & SAVING CO.

ST. CLAIR & 62nd ST.

CLEVELAND, O.

ZADNJA PRAVDA

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Adam je korakal iz cerkve domov in se veselil. Po dolgih letih bodo pojutrinjem zopet praznovali proščenje in žegnanje. Dodlička je že nakupila češplje in dišave, stepla je skuto, zamesila kolače, sedaj bo še Adam zakuril v peči. Najprej bodo pekli kruh in za kruhom kolače . . . Kakor pred leti bo vzela jutri — v soboto pred žegnanjem — hčerka Anica kolače, pohitela ž njo: “Ata in mama vas pozdravljata pa vas povabita za jutri na proščenje.” Ni še prišel domov v teh mislih, in že je vedel, da je zopet nekaj. Kakor furija je letela Manca po dvorišču in zmerjala čez plot; goske ne more najti. Gosi ne vidi, vidi pa v megli Adama, kako se dva koraka od nje vrača po dvorišču iz cerkve. Kot bi jo bil satan obsedel.

“No, pojutrinjem se boste pa nažrli — na naše stroške,” je vpila polnora od jeze in zaradi tega, ker je izgubila gos.

“Ali noriš, ženska?” se je ustavil Adam. — Toda že sta stopili tudi žena in hčerka iz veže in sta tožili Manco: “Tatvine nas dolži, češ, da smo ji mi gos ukradli.”

“I, kdo pa drugi! — Še zjutraj je bila skupaj z vašimi in videla sem, kako je ta vaša žaba naganjala goske k vam.”

“Da, toda naše,” je vpila Dodlička, smrtno razžaljena; “mar je nam za tvojega napol gnilega gosaka! Jaz krmim gos že štirinajst dni z osvaljki, da boš vedela, in to sem zaklala —”

Ves nesrečen je bežal Adam. Za skedenj je hitel, dom se mu je zadel pekel . . . Ne, ne bo se vmešaval med ženske, naj same opravijo. Hei Dodla, — ta se ne bo dala, lahko je brez skrbi. Umaknil se bo.

Pa kam? Njegov pogled je obvisel na lopati v skednju. “Ej, na očetov travnik pojdem. Danes sem varen, Martina ne bo tam, svoj god praznuje. Iztrebil bom jarek na svoji strani.” In že je ogledoval lopato.

“Hm, saj to pravzaprav ni več lopata,” je menil polglasno. “moral bi jo nesti kovaču, da mi jo iznova prekuje in dobro zakali; tako je pri nas z vsem; — kar vzamem v roke, vse je za staro šaro. — Čudno se mi zdi, da sem to šele sedaj opazil.”

Že je meril korake proti kovačiji, kar mu pade v glavo, da najbrže mojster danes nima ognja. Saj ga je videl med drugimi v cerkvi, kamor je šel molit, da bi mu roka še v naprej dobro služila in ne bi voznikom nikdar zakoval konj, ter si tako ne pokazil svojega, izbornega slovesa, ki ga uživa daleč naokoli kot vesten kovač.

“Priostirim jo malo s pilo. Ta košček ruše bom že odrezal, pa če bi bila lopata lesena.” Položil je orodje na klado, sedel nanjo in s pilo nabrusil ostrino, da se je lesketala kakor srebro. Nato je krenil proti gozdu.

“Presneto, to je danes megla,” si je mislil in čudna tesnoba mu je stiskala srce. “Niti sapice ni, da bi razgnala megleni ovoj. No, sneg bo iz nje, mraz jo bo odgnal,” se je tolažil v mislih in si predstavljal krasen, jasen zimski dan; zmrzuje, da škriplje, in po zraku se praši drobno, bliščeče se ivje . . . Nato je mislil na kovača. Moj Bog! To bo imel čase, ko pritisne zima. Do trideset parov konj mu pripeljejo nekateri dan vozniki od Hausnerja, da jih na ostro podkuje, ker drugače ne morejo po cesarski cesti k Pavlovu. Vajenec ne more dovolj brzo trgati podkev, pomočnik ne ostriti in mojster ne pribijati . . .

Adam je v gozdu . . . “No, gozdiček, letos te bom vendar prodal,” obljublja Adam. “dolgove mi boš poplačal, ki me najbolj tarejo, drugo pa bomo že sami zmogli. Otroci le sami delajo, le nič skrbi, kmalu bomo na toplem.”

In tu je že doljni konec travnika. Davno že ni prišel Adam sem kopat. Jarkov breg se je zarastel kakor kozuh. Adam se je živahno lotil dela.

“Poskusimo,” je mislil; “lopata je sicer kakor strgalo.” Pa Adam vendar reže na vso moč. Delo mu gre hitro od rok, dolge

ruše se vijejo za njim kakor gadi, Adam se ne meni za okolico. Pot mu stopa v bisernih kapljicah na čelo, pozabil je na vse trpljenje; samo za to se meni: da bi bil jarek raven, breg poševen in gladek. Zdaj pa zdaj je premeril z očesom izvršeno delo in zadovoljen usmev mu je obkrožil obličje. “Če bi delal po vrhvi; bi ne bilo bolj ravno,” se je hvalil sam pri sebi in znova zadiral lopato v vlažno drnje. Tako se je korakoma pomikal višje. “Da bi oče videl,” je razmišljal, “da niti travnika nimava več skupaj z Martinom, to bi nama dal. O, škoda, da ga nimava več.” Pri tem se je spomnil na one radostne čase, ko so v prvih dveh, treh letih kosili skupaj. Za cel dan sta se preselili obe družini sem. Zibalnico za otroke so obesili v gozdno senco, lonce in skleda z jedjo so deli v koš, smejali so se, skušali se s ptički v petju, voda je žuborela v jarku, in ko so se na večer vračali domov, so si dejali: “Danes smo bili pa kakor cigani,” in vsi so bili veseli te spremembe v enoličnih razmerah. Ali vsega tega že dolgo ni več, očetov travnik jim je bil v muko. A tako ne bi smelo biti! Če bi bil Martin tu, bi mu Adam kar rekel: “Pozabiva in odpustiva si, kar je bilo, saj sva si vendar brata in Kristus zapoveduje, da si na zemlji odpustajmo, da nam bo tudi On enkrat odpustil v nebesih.”

Kaj je to? Adam je čul, kako je par korakov nad njim zavnela lopata ob kamenu. Prislusnil je, motril meglo, toda ničesar ni videl ne slišal. Gotovo se je zmotil. Mirno je kopal dalje. Voda je žuborela v jarku, vrana je zakrakala nekje nad gozdom. Sicer pa sveta tihoča vsenaokoli . . . Pri tem je zapazil, da je voda, ki priteka, skaljena. “Kdo neki motni vodo? Moram pogledati,” si je mislil Adam. Niti slutiti ni, da koplje Martin za lučaj višje gori. Ne, tisti hip ni kopal. Martin nosi še po rajnem očetu star, oguljen polkožuh; poti se v njem, delo mu preseda, ne ljubi se mu več kopati. V grlu ga peče, pil bi. “Da bi vsaj mogel prižgati pipo,” si je zaželel, potegnil pipico iz žepa, odprl pokrovček; toda pipa je kakor ometana. Segel je v kozuhove žepe, otipal takoj mehur, toda splahnel je in prazen, niti peresca tobaka ne pade iz njega, pa naj ga obrača narobe ali nalice . . . Toda pušiti se mu hoče . . . Že od jutra je teš in silno poželjen po kaj se ga je polastilo. Tobaka, pa ni. In na dolg ga trafikant noče več dajati. “In vse, vse to? Zavoljo lumpa, zavoljo Adama. Da ni bilo njega, bi ne bilo tožba, mir bi bil imel, vsega bi bilo dovolj,” je vrelo v Martinu. “Da bi ga dobil sedajle tu na travniku, tu v tej samoti, v tej tihoči, brez prič, tako iz oči v oči, sam z njim le za pol ure!” si je želel silno, vroče in glasno Martin; zaškrpjal je z zobmi in zagrozil s stisnjeno pestjo v meglo proti Klenči.

In ko je tako grozil, je slišal, kakor da jih je s čarodejno potezo pričaral, korake, in iz megle se je pojavila na oni strani jarka z lopato v roki Adamova postava. To ni le njegova senca, njegov strah, zares je Adam, živi Adam, z dušo in telesom.

“Slišim, da nekdo govori, pa grem gledat, kdo je,” je menil dobrsrčno, ljubeznivo Adam, “pa najdem Tebe, Martin! To je prst božji. Bog je naju na dan Tvojega godu pripeljal skupaj in poslal na očetov travnik da se spraviva, da si odpustiva in pozabiva, kar je bilo.” Odkritosrčno je gledal bratu v oči, z levico se je opiral na lopato in desničo je podajal bratu čez jarek.

(Dalje sledi.)

(Nadaljevanje s 3. strani.)

mu možu Matevžu, da je zarančal: “Kaj ti pa je danes? Ho-diš, kakor bi bila blazna!”

“Kaj, kaj sem pa tebe vprašala? Ali bi se že zopet rad prepiral? Dedci niste za družega, kakor za prepri delati! Vsi ste enaki!” Pri tem se še nekoliko opoteče.

“Nevem, če si se napila danes ali kaj, kie si pa bila, da si taka?”

“Kaj? Kie sem bila? Ali te to kaj skrbi? Mar misliš, da boš ti mene “bosat?” He, ne boš! O, jaz nesrečnica, da sem poročila tagca ztagarja!” Tako nekako je ihtela Liza in rentčila nađ Matevžem Peteršiličkom, ki je vzoren mož, ali ta večer je moral opozoriti svojo ženo, ker ga je imela nekoliko preveč od zida.

Prihodnji dan je bila nedelja in jaz sem šel k jutranji maši, ker sem imel potem čez dan več važnih opravkov. Ko sem prišel pred cerkvijo se mi je že vse smejalo. Vse je upiralo svoje oči v mene. Odkod ti nenavadni prizori? Odkod vsa ta nenavadna pozornost ljudstva? Začuden vprašam Miklavževga Toneta: “Kaj se mi pa smeješ?”

“No, no, sedaj pa se še nevednega dela . . .” mi zabeli nazaj Tone.

“Kako nevednega? Kaj pa imate za en špas?”

“Aha! Ti kampele ti! Tak si ti?” poseže vmes Coklariev lanec.

“Zabožjo voljo povejte mi zakaj, samo smejete se, ne poveste mi pa čemu. Povejte mi jasno kaj vidite na meni?” vprašam resno vse smejajoče ljudi okrog mene.

“Hahaha!” vsi se zasmejejo. To mi je bilo preveč. Kot priatelli mi še povedati niso hoteli kaj imajo. Zato sem kratko malo se obrnil proč in odšel v cerkev.

Popoldne pa me moj prijatelj Jakabuš opozori: “No, Gregor, ali me boš kaj povabil na ženitovanje?”

“Za božjo voljo na kako ženitovanje?”

“Prav nič ne skrivaj, meni je že vse znano. Peteršiličkova Liza mi je že vse razložila!”

VSEM NAROČNIKOM

naznanjamo, da naj se zglaste pri naših lokalnih zastopnikih, kateri se niso dobili našega lepega stenskega Koledarja za leto 1923. Vsi naši lokalni zastopniki imajo v zalogi naše Koledarje in od njega ga dobite brezplačno, ko ponovite naročnino za naše liste. Za nenaročnike pa stane Koledar 25c. Stenske Koledarje pošiljamo tudi v stari kraj in stane s poštnino vred 30 centov.

Upravništvo Edinosti.

Zarudel sem kakor kuhan rak. Sedaj sem bil še le na jasnem. Torej me je škilova Liza vendar le videla, dasi je gledala naravnost naprej. Tako, zaradi tega so se mi torej smejali pred cerkvijo. Izdan sem! Kaj poreče sedaj moja Špela? Če me sedaj dobi v roke, me bo pa že poštelno “premekastila”! Ti zlodjevi jeziki! Torej še s svojo lastno sorodnico ne smem v “show”? S svojo lastno sestro ne? To je preveč! Kar premlatil bi jih!

In veste s kom sem šel v “show”? Moja sestra je prišla iz starega kraja, pa sem jo peljal malo po mestu in ji pokazal zraven tudi gledališče, ki ga imamo v Dolgi vasi, Peteršiličkova Liza pa je publicirala po vasi, da sem peljal v “show” neko mlado. In kaipada, da mislim z njo skočit v zakonski jarem. Jaz bi jo premlatil, ko bi le ne bil predpust! Tako pa moram ženski predpustni poroti v Dolgi vasi odpustiti!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZIA, KLIČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Naiboliše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasedenem ozemlju v Italiji. Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji je časno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbiti dolarje.

Dolarske čke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčijo v stari domovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljate računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov, — od \$15.00 do \$30.00 po 75 centov, — od \$30.00 do \$50.00 po 1.00, za izplačila, ki presegajo \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolara, ali po \$1.50 od sto dolarjev. H tem pristojbinam je še pridati za vsako posamezno nino.

pošiljatev 15 centov za pošt-

BANČNI ODDELEK
EDINOSTI
1840 West 22nd Street.
CHICAGO, ILL.

ŠIRITE LIST “EDINOST”

SO. CHICAGO

Slovincem v So. Chicago in okolici naznanjam, da sem prejel veliko zalogo najboljših, trpežnih črevljev za može in fante, dekleta in žene, kakor tudi za dečke in deklice. Zlasti za šolarje dobite pri meni močne trpežne črevlje.

Pri meni dobite črevlje vsake vrste, v vseh velikostih po zmernih in nizkih cenah.

Dobro blago za zmerno ceno je moje geslo!

Slavnemu občinstvu se toplo priporočam za obilen obisk!

“SVOJI K SVOJIM!”

ANTON BAKŠE
SLOVENSKA TRGOVINA
S ČREVLJI.
9534 — Ewing Avenue.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO “LAUNDRIJO.” Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblčila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke “Dry cleaning,” čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.
JOHN ČERNOVICH, lastnik.
255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.
Telephone: Yards 5893.

POZOR!

Ali ste že kdaj kadili naravne “HAVANA CIGARE”? Če jih še niste poizkusite jih!

NATURAL CIGAR COMPANY

Izdellovalci

NARAVNIH HAVANSKIH CIGAR
1716 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 6558.

Prodajamo na debelo in drobno! Se priporočamo vsem slovenskim trgovcem, gostilničarjem in slavnim društvam, da si naroče cigare od nas, kadar jih potrebujejo!

J. Wolkar, Vlasnik, M. Popovich, upravitelji.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

“HMEJ IN MALT”

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.